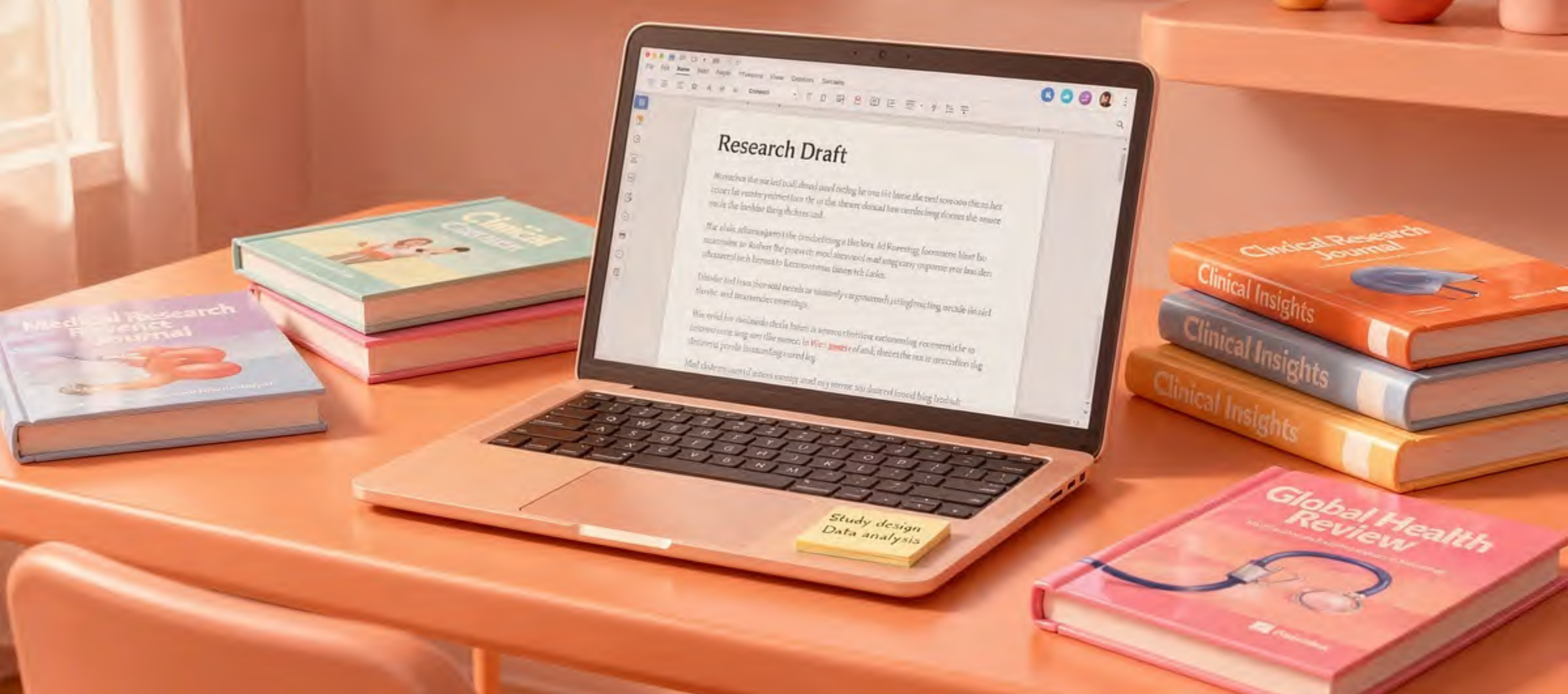

เขียนบทความวิชาการ อย่างไรให้ได้ดีพิมพ์

ดร.ขวัญใจ วงศ์ช่วย

เขียนบทความวิชาการอย่างไรให้ได้ตีพิมพ์

คู่มือนักวิจัยที่ต้องการพัฒนาทักษะการเขียนบทความวิชาการให้ผ่านกระบวนการ peer review และได้รับการตีพิมพ์ในวารสารคุณภาพ

เรียนรู้หลักการสำคัญในการวางแผนโครงสร้างบทความ การเลือกวารสารที่เหมาะสม และการทำความเข้าใจข้อกำหนดการส่งต้นฉบับ

ค้นพบเทคนิคการเขียนส่วนสำคัญต่างๆ เช่น บทนำ ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และการอภิปรายให้กระชับ ชัดเจน และน่าเชื่อถือ

เตรียมพร้อมสำหรับการรับมือกับกระบวนการ peer review อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการแก้ไขและตอบกลับความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเพิ่มโอกาสในการตีพิมพ์

คำนำ

ยินดีต้อนรับนักวิจัยทุกท่านสู่คู่มือ "เขียนบทความวิชาการอย่างไรให้ได้ตีพิมพ์" ในโลกของการวิจัย บทความทางวิชาการเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมความคิดและองค์ความรู้ของเราไปสู่ประชาคมวิชาการทั่วโลก การตีพิมพ์ผลงานจึงเป็นก้าวสำคัญที่ไม่เพียงแต่แสดงถึงความสำเร็จ แต่ยังช่วยขับเคลื่อนความก้าวหน้าทางวิทยาการและสังคม อย่างไรก็ตาม กระบวนการนี้อาจดูซับซ้อนและท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ที่กำลังเริ่มต้นบนเส้นทางนี้

อีบุ๊กเล่มนี้จึงถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาด้วยความตั้งใจที่จะเป็นเพื่อนร่วมเดินทางและไกด์นำทางสำหรับท่านทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่กำลังก้าวแรกเข้าสู่สนามการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ เรามุ่งหวังที่จะมอบแนวทางและเครื่องมือที่จำเป็น เพื่อให้ท่านสามารถเปลี่ยนผลงานวิจัยอันทรงคุณค่าให้กลายเป็นบทความที่ได้รับการยอมรับและตีพิมพ์ในวารสารคุณภาพได้อย่างมั่นใจ

ภายใน 8 บทที่ครอบคลุมเนื้อหาอย่างละเอียด ท่านจะได้เรียนรู้ตั้งแต่การพัฒนาคำถามวิจัย การสร้างโครงสร้างบทความที่แข็งแกร่ง การเลือกวารสารที่เหมาะสม การนำทางในกระบวนการ peer review ที่เข้มงวด ไปจนถึงการหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดทั่วไปที่มักพบบ่อย เราได้รวบรวมคำแนะนำเชิงปฏิบัติ เคล็ดลับจากประสบการณ์ และตัวอย่างที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ท่านสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในทุกขั้นตอน

แม้ว่าเส้นทาง การตีพิมพ์บทความวิชาการจะเต็มไปด้วยความท้าทาย แต่เชื่อมั่นว่า ด้วยความมุ่งมั่น การเตรียมพร้อมที่ดี และคำแนะนำที่ถูกต้อง ความสำเร็จย่อมอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม ขอให้ทุกท่านสนุกกับการเรียนรู้ และขอให้การเดินทางบนเส้นทางวิชาการของท่านประสบแต่ความสำเร็จในทุกก้าวเดิน

ดร.ขวัญใจ วงศ์ช่วย

สารบัญ

1. **บทที่ 1: การเริ่มต้นงานวิจัย**
ครอบคลุมหลักการตั้งคำถามวิจัย, จริยธรรม, การทบทวนวรรณกรรม, รูปแบบวิจัย และการเก็บข้อมูล.
2. **บทที่ 2: โครงสร้างบทความวิจัย**
เน้นส่วนประกอบหลัก, การเขียนชื่อเรื่อง, บทคัดย่อ และการเลือกคำสำคัญ.
3. **บทที่ 3: การเขียนแต่ละส่วนของบทความ**
อธิบายการเขียนบทนำ, วิธีการวิจัย, ผลลัพธ์ และการอภิปรายผลอย่างละเอียด.
4. **บทที่ 4: การเลือกวารสารที่เหมาะสม**
แนะนำเกณฑ์การเลือก, การค้นหา และการระบุงวารสาร Predatory เพื่อความน่าเชื่อถือ.
5. **บทที่ 5: กระบวนการ Peer Review**
อธิบายขั้นตอน, ผลลัพธ์ และประเด็นสำคัญที่ถูกตรวจสอบในกระบวนการ Peer Review.
6. **บทที่ 6: การตอบกลับ Reviewers**
ให้คำแนะนำในการตอบกลับ Reviewers รวมถึงหลักการ, โครงสร้างจดหมาย และข้อควรระวัง.
7. **บทที่ 7: ข้อผิดพลาดที่ควรหลีกเลี่ยง**
รวบรวมข้อผิดพลาดทั่วไปที่ควรหลีกเลี่ยง ทั้งด้านเนื้อหา, การเขียน, การอ้างอิง และจริยธรรม.
8. **บทที่ 8: เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์**
แนะนำเครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการจัดการอ้างอิง, ตรวจสอบภาษา, ตรวจสอบการคัดลอก และวิเคราะห์ข้อมูล.
9. **บทที่ 9: เคล็ดลับจาก Reject สู่ Accept**
10. **บทที่ 10 : 8 กลยุทธ์สู่การตีพิมพ์บทความวิชาการ**

บทที่ 1: การเริ่มต้นงานวิจัย

📅 บทที่ 1

บทที่ 1: การเริ่มต้นงานวิจัย

ก่อนเริ่มเขียนบทความ คุณต้องเตรียมความพร้อมให้ดี เริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์และข้อคำถามวิจัยที่ชัดเจน ทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ และเลือกรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสม

การกำหนดวัตถุประสงค์และข้อคำถามวิจัยที่ชัดเจนจะช่วยชี้นำทิศทางการศึกษาของคุณให้มุ่งเน้นไปยังประเด็นสำคัญ ทำให้การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบจะช่วยให้คุณเข้าใจภาพรวมของงานวิจัยที่ผ่านมา ระบุช่องว่างขององค์ความรู้ และสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยของคุณ

การเลือกรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสม เช่น การวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือแบบผสม จะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของผลการศึกษาที่คุณนำเสนอ

การเตรียมการที่ดีจะเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้บทความของคุณมีคุณภาพและโอกาสตีพิมพ์สูงขึ้น

ข้อคำถามวิจัยที่ดีต้องมี FINER

Feasible

ทำได้จริง มีข้อมูลเพียงพอ และอยู่ในขอบเขตที่สามารถศึกษาได้
พิจารณาถึงทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น เวลา งบประมาณ และบุคลากร
ต้องสามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างหรือแหล่งข้อมูลที่จำเป็นได้อย่างเหมาะสม
รวมถึงการประเมินความเป็นไปได้ในการขออนุมัติทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง

Interesting

น่าสนใจสำหรับชุมชนวิชาการและผู้ปฏิบัติงานในสาขา
ประเด็นที่วิจัยควรจะต้องเติมเต็มช่องว่างทางความรู้ที่มีอยู่
มีนัยสำคัญทางปฏิบัติหรือมีความเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้จริง
สร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในอนาคต

Novel

ให้ความรู้ใหม่หรือมุมมองใหม่ที่ยังไม่เคยมีการศึกษา
ท้าทายสมมติฐานเดิม หรือนำเสนอแนวคิดใหม่ที่ไม่เคยมีการสำรวจ
อาจเป็นการประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยใหม่ ๆ หรือศึกษาในกลุ่มประชากรที่แตกต่าง
ช่วยยืนยันหรือหักล้างผลการวิจัยก่อนหน้านี้ในบริบทใหม่

Ethical

ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
เพื่อให้มั่นใจว่างานวิจัยไม่เป็นอันตรายต่อผู้เข้าร่วม
มีการขอความยินยอมโดยสมัครใจและแจ้งข้อมูลครบถ้วน
รวมถึงการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด

Relevant

มีความสำคัญและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาหรือตอบคำถามที่มีความหมาย
เพิ่มพูนองค์ความรู้ในสาขานั้นๆ
และมีศักยภาพในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงแนวปฏิบัติ

ตัวอย่างการตั้งคำถามวิจัยโดยใช้ FINER

ในส่วนนี้ จะนำเสนอตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการตั้งคำถามวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ FINER (Feasible, Interesting, Novel, Ethical, Relevant) เพื่อแสดงให้เห็นว่าคำถามวิจัยที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไร

1

ตัวอย่างที่ 1: ประสิทธิภาพของโปรแกรมการให้คำปรึกษาทางโภชนาการออนไลน์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2

Feasible (ทำได้จริง): มีผู้ป่วยเบาหวานจำนวนมากที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ ทีมวิจัยมีนักโภชนาการและนักวิจัยที่มีประสบการณ์ งบประมาณและเวลาเหมาะสมกับการศึกษา

Interesting (น่าสนใจ): เบาหวานเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดูแลสุขภาพกำลังเป็นที่นิยม ซึ่งเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการปรับปรุงการดูแลผู้ป่วย

Novel (แปลกใหม่): อาจเป็นวิธีการใหม่ในการให้คำปรึกษาทางโภชนาการที่ยังไม่มีการศึกษาในบริบทไทยมากนัก หรือมีข้อมูลจำกัดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในระยะยาว

Ethical (มีจริยธรรม): ต้องมีการขอความยินยอมโดยสมัครใจจากผู้ป่วย รักษาข้อมูลส่วนบุคคลเป็นความลับ และมั่นใจว่าโปรแกรมไม่ก่อให้เกิดอันตราย

Relevant (เกี่ยวข้อง): มีความเกี่ยวข้องอย่างมากต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเบาหวาน ลดภาวะแทรกซ้อน และลดภาระของระบบสาธารณสุขในระยะยาว

2

ตัวอย่างที่ 2: ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะหมดไฟในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลรัฐ

Feasible (ทำได้จริง): สามารถเข้าถึงบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลรัฐได้ มีเครื่องมือวัดภาวะหมดไฟที่ได้รับการยอมรับ และสามารถดำเนินการวิจัยภายในกรอบเวลาและงบประมาณที่มีอยู่

Interesting (น่าสนใจ): เป็นประเด็นที่มีความสำคัญและเป็นที่สนใจอย่างยิ่งในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังสถานการณ์โรคระบาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของบุคลากร

Novel (แปลกใหม่): อาจมีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเฉพาะที่ยังไม่ได้รับการศึกษาอย่างละเอียดในบริบทของโรงพยาบาลหรือสถานการณ์เฉพาะ เช่น ผลกระทบจากการทำงานในสถานการณ์วิกฤต

Ethical (มีจริยธรรม): ต้องรักษาความลับและข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมอย่างเคร่งครัด ป้องกันผลกระทบทางจิตใจ และได้รับความยินยอมจากบุคลากรก่อนการเก็บข้อมูล

Relevant (เกี่ยวข้อง): มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อสวัสดิภาพของบุคลากรทางการแพทย์ ประสิทธิภาพการทำงาน และคุณภาพของการดูแลผู้ป่วยในระบบสาธารณสุข

ตัวอย่างการตั้งคำถามวิจัยโดยใช้ FINER ด้านการศึกษา

ในส่วนนี้ จะนำเสนอตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการตั้งคำถามวิจัยในสาขาวิชาการศึกษา โดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ FINER (Feasible, Interesting, Novel, Ethical, Relevant) เพื่อแสดงให้เห็นว่าคำถามวิจัยที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไรในบริบทของการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1

ตัวอย่างที่ 1: ประสิทธิภาพของการใช้การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) ต่อทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Feasible (ทำได้จริง): สามารถเข้าถึงโรงเรียนและนักเรียนในระดับที่เหมาะสมได้ มีครูผู้สอนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนแบบโครงงาน และมีเครื่องมือวัดทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ที่น่าเชื่อถือ

Interesting (น่าสนใจ): การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นแนวการสอนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21

Novel (แปลกใหม่): อาจเป็นงานวิจัยชิ้นแรกๆ ที่ศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบโครงงานต่อทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในบริบทการศึกษาไทยสำหรับระดับชั้นนี้ หรือเปรียบเทียบกับวิธีการสอนอื่นอย่างเป็นระบบ

Ethical (มีจริยธรรม): ต้องได้รับความยินยอมจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนอย่างถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อการเรียนรู้ปกติของนักเรียน และรักษาข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเป็นความลับ

Relevant (เกี่ยวข้อง): ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจพัฒนาหลักสูตร วิธีการสอน และนโยบายการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะสำคัญของนักเรียน

2

ตัวอย่างที่ 2: ผลกระทบของการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์แบบปรับเปลี่ยนได้ (Adaptive Online Learning Platform) ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษา

Feasible (ทำได้จริง): โรงเรียนหลายแห่งมีโครงสร้างพื้นฐานด้านอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ที่จำเป็น มีแพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนได้ที่พร้อมใช้งาน และสามารถเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ได้

Interesting (น่าสนใจ): เทคโนโลยีการศึกษาและการเรียนรู้รายบุคคลเป็นประเด็นที่ได้รับความนิยมอย่างสูง การเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนได้มีศักยภาพในการตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

Novel (แปลกใหม่): อาจยังไม่มีการศึกษาที่เน้นผลกระทบระยะยาวหรือผลต่อความคงทนในการเรียนรู้จากการใช้แพลตฟอร์มดังกล่าวในบริบทของนักเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย

Ethical (มีจริยธรรม): ต้องแน่ใจว่าแพลตฟอร์มมีความปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับเด็ก ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองและนักเรียน และมีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด

Relevant (เกี่ยวข้อง): เป็นแนวทางใหม่ที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายบุคคลและปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือและนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษา

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

01

ค้นหาบทความในฐานข้อมูลหลัก

PubMed, Scopus, Web of Science, CINAHL

ทำการค้นหาอย่างละเอียดเพื่อครอบคลุมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

รวมถึงการพิจารณาฐานข้อมูลเฉพาะทางตามสาขาเพื่อเพิ่มความครบถ้วนของข้อมูล

บันทึกวันที่ค้นหาและจำนวนบทความที่พบจากแต่ละฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ

02

ใช้คำค้นที่เหมาะสม

ใช้ MeSH terms และ Boolean operators

สร้างกลยุทธ์การค้นหาด้วยคำสำคัญที่หลากหลายและคำพ้องความหมาย

ทำการทดลองและปรับปรุงคำค้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำและครอบคลุมที่สุด

ระบุคำค้นที่ใช้และรูปแบบการรวมคำ (AND, OR, NOT) ที่ชัดเจนในแต่ละฐานข้อมูล

03

จัดระเบียบบทความ

ใช้โปรแกรม Reference manager

นำบทความที่พบทั้งหมดเข้าสู่โปรแกรมจัดการบรรณานุกรม เช่น EndNote, Zotero หรือ Mendeley

ดำเนินการคัดกรองบทความซ้ำ และบทความที่ไม่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จัดหมวดหมู่บทความเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงและอ้างอิงในภายหลัง

04

วิเคราะห์และสังเคราะห์

สร้าง Literature matrix

อ่านและประเมินคุณภาพของแต่ละบทความอย่างมีวิจารณญาณ

สรุปประเด็นสำคัญ, ผลการวิจัย, วิธีการศึกษา และข้อจำกัดของแต่ละงาน

ใช้ตารางสังเคราะห์ (Literature matrix) เพื่อเปรียบเทียบและหาความเชื่อมโยงระหว่างงานวิจัยต่างๆ

05

ระบุช่องว่างความรู้

หาสิ่งที่ยังไม่มีการศึกษา

จากการสังเคราะห์ข้อมูล ให้ระบุข้อจำกัดหรือคำถามที่ยังไม่ได้รับคำตอบจากงานวิจัยปัจจุบัน

วิเคราะห์ว่ามีประเด็นใดบ้างที่งานวิจัยในอดีตยังไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือมีแนวทางใดที่สามารถพัฒนาต่อยอดได้

ใช้ช่องว่างความรู้เหล่านี้เป็นพื้นฐานในการกำหนดหัวข้อหรือคำถามการวิจัยสำหรับงานศึกษาใหม่

ตัวอย่างงานวิจัยที่นำมาทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบจำเป็นต้องคัดเลือกประเภทของงานวิจัยที่เหมาะสมเพื่อสร้างฐานข้อมูลที่แข็งแกร่งและน่าเชื่อถือ บทความนี้จะนำเสนอแนวทางในการพิจารณาเลือกงานวิจัยเพื่อการทบทวนวรรณกรรม.

1

งานวิจัยที่ควรนำมาทบทวน

- งานวิจัยหลัก (Primary research): งานศึกษาต้นฉบับ, การทดลองทางคลินิก, งานวิจัยเชิงทดลอง
- งานวิจัยทบทวน (Review articles): การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ, การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analyses)
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง: งานที่ตอบคำถามการวิจัยหรือมีประเด็นใกล้เคียง
- งานวิจัยพื้นฐาน (Foundational/Seminal works): งานคลาสสิกที่วางรากฐานสำคัญในสาขาวิชานั้นๆ
- งานวิจัยล่าสุด (Recent publications): สิ่งพิมพ์ในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน

2

สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง

- งานที่ไม่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Non-peer reviewed): บทความที่ไม่ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ
- บทความความเห็น (Opinion pieces): บทความที่ไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุน
- งานที่ล้าสมัยเกินไป: เว้นแต่งานนั้นมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์หรือเป็นงานคลาสสิกที่ยังคงใช้ได้

3

เคล็ดลับการคัดเลือกแหล่งข้อมูลคุณภาพ

- ตรวจสอบ Impact Factor ของวารสาร: บ่งชี้ถึงอิทธิพลและความน่าเชื่อถือของวารสาร
- พิจารณาจำนวนการอ้างอิง (citation count): งานวิจัยที่มีการอ้างอิงสูงมักเป็นงานที่มีผลกระทบและเป็นที่ยอมรับ
- ดูชื่อเสียงของผู้เขียนและสถาบัน: ผู้เชี่ยวชาญหรือสถาบันที่มีชื่อเสียงมักผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพสูง